

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jelgersitz v Nunskeih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglaše in naročino pa na upravnštvo »Gorice«. Oglasi se računjo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin., 2-krat po 14 vin., 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbji.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!

Tisoč in devetsto let je nocoj, ko se je glasil nad betlehemskeim poljem angeljski spev z višav nebesnih: „Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!“ Glasil se je ta spev ob rojstvu Odrešenikovem, ki je prišel k človeštvu, da ga otme iz spon teme duševne in mu pokaže pot, po kateri mu je dospeti k svojem izveličanju.

Oni angelijski spev ob njegovem rojstvu pa je bil tudi geslo Njegovemu nebeškemu poklicu na zemlji, po katerem je deloval v večni blagor bednega človeštva.

„Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!“ to je bila deviza Kristusova, izvršitelja volje Očetove na zemlji.

S to devizo navdani so bili vsi nauki Kristusovi in po njej zamore biti osrečen človeški rod v tem in onem življenu, ako jih sluša, ako živi po njih: „slavite Boga na višavi, a bodite mirni med seboj, — ljubite se!“ To je zadržaj njegovega nebeškega poslanstva.

Toda kako malo se drži bedno človeštvo te deviz Kristusové, učé nas baš dogodki burne sedanjesti. — Reči smemo, da o malo katerem Božiču se je izgubil oni nebeški klic kakor klic vpijočega v puščavi tako, kakor se izgubi baš letošnjem Božiču. Kajti glejte, skoro po vsem širnem svetu divljajo zdaj bojni viharji in politične razburjenosti v vrstah zabredlega človeštva, ki je izgubilo, zapeljano po ludobnem duhu Mamónu, svoj pravi cilj. In nocojšni sveti večer, ki bi imel biti posvečen nebeškemu miru krščanskega prebivalstva in tih sreči in zadovoljnosti, najde isto v večji ali manji razburjenosti radi neprijetnih političnih dogodkov. Misliš, treba samo na oni nesrečni narod v daljni južni Afriki, na narod Burov, ki žaljuje nocojšni večer na razdrtilih domovih ob padlih svojcih in mesto, da se ta krščanski narod radost svetega večera ob prižganem bo-

žičnem dnevescu, bega se kakor pruganec na svojih lastnih tleh, pot pa mu razsvetljuje nocoj požar gorečega mū domovja, uničenega po zlobni roki brezvestnih sebičnežev.

Ali ni nam treba hoditi v daljno Afriko, — tudi v naši državi, da, v naši ožji domovini ne najde nocojšni sveti večer onega svetega miru, kakoršen bi moral biti mej srečnim krščanskim ljudstvom. Uzrok temu je tudi tukaj v bitstvu podoben onemu v daljni Afriki; kragulj brezsrečnega egoizma, nekrščanske sebičnosti je planil med naše dobro gorisko ljudstvo in je vznemiril.

Naše dobro ljudstvo, ki se ni spremeno v ničemer, ne kar se tiče narodne zavesti, ne kar se tiče verskega prepričanja, izvzemši morda neki mali odstotek zgrešenih duš, to naše dobro ljudstvo naj bi postalo hkrati nekaj drugrega, in ne več sebi podobno; obrnilo bi naj se hkrati strani od svojih najdražjih svetinj; samō za to, ker te svetinje zaničuje par izgubljenih značajev!

Da so ti poslednji dosegli, da je motena našemu ljudstvu svetost nocojšnega svetega večera po sicer povse nepotrebrem političnem razburjenju, je pač resnica, a nocoj se to naše ljudstvo uprav zopet zavé, kako lepo je biti pravi in verni kristjan, nocoj ta nebeški večer se zavé naš narod, da je le ondi mir, koder bodi človek z v e s t o za nauki Odrešenikovimi in ne stopi nikdar s te jedino rešilne poti:

„Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!“

Prepričani smo, da se kmalu povrne v našo deželo, za naš težko izkušani narod zopet oni mir, katerega takoj nujno potrebuje. V očigled temu zanesljivemu dejstvu pa bi lahko rekli že nocoj: umirite se, upokojite se že zdaj vi vši, kolikor vas je blage volje, saj ni več daleč lepi cilj, po katerem stremite v svoje osrečenje. Upokojite se ob zavesti, da niste storili ničesar, kar vas zatožuje pred Bogom in narodom, radi česar bi vam morala očitali kaj vest, marveč, da

ste storili v vsakem oziru le to, kar zahteva od vas verska in narodna dolžnost.

V to ime: srečne Božične praznike!

Načrt,

o katerem je vredno premisljevati 3 leta.

Če Slovenci obračamo svoj pogled nazaj na svoje delovanje, priznati si moramo, da nismo nič drugega nego „effekt-hascherji“. Vsako stvar, katero pričnemo, zbobnamo na tak način, da ljudje ostrome in gledajo, dokler izginemo za — kulisami!

Ta premla naj služi v ilustracijo delovanja „Trgovsko obrtnega društva“. Spomina vreden moment ostane ta v zgodovini našega socijalnega pokreta, ko se je ustanovilo omenjeno društvo z vsem potrebnim pomgom „in mise en scène“. Eni listi so hyalili to napravo, drugi čakali hladno na prihodnjost, korespondenti so referirali, posebno v Čehih, in vši so čakali in čakali, a ničesar dočakali. Mi tudi čakamo, a dočakali smo obično slovensko vrtoglavost v prvem, in ohlajenje v drugem trenotku. Kako, saj ne utegnemo misliti na stanovske koristi, ko se moramo še vedno prepričati za načela!?

Goriški trgovci čakajo še vedno objubljenie jih koristi, goriška mladina čaka še vedno urešnjenja svojega objubljenega idejala: Trgovska šola! Načrt za isto je sicer že bil s kompetentne strani vložen, ali ekonomu dospresentu T. O. D. zdelo se je dobro, zavrnili načrt, češ, jezto nyní není ještě výročnost na výchovu dorostu v tomto směru dostatečně připravena! Tako je odbíl načrt pismeno, ustmeno pa se izrazil, da načrt je že dobr, ali da se sam bavi že tri leta s takim načrtom!

Srečna mladina na Goriškem, Ti, ki bi se rada pripravila teoretično za trgovski stan v lastni šoli, Tebi skrbne merodajni faktorji za urešnjenje svojih teženj na ta način, da se izrazijo, da

pa kolikor se nanašajo na različne praznike.

Bilo je zopet o Božiči, na sveti večer.

Zarana o mraku, ko je v prijaznem stolpu samotne župne cerkvice odzvonilo „Ave Marija“, se je videlo okoli hiš počitne prebivalce, ki so „blagoslovljali“ svoje domove. Po dva in trije so korakali po vseh shrambah, molivši rožni venec ali kako drugo molitev. Naprej je stopal hišni gospodar ali sploh kak možki član družine z loncem v roki, v katerem je tlela žrjavica in na istej blagoslovljeno kadilo, za njim je korakala žena, hči ali sestra gospodarjeva z blagoslovljeno vodo, s katero je poškropila vsak kotiček, da tako obvaruje dom nešreče in mu ohrani božji blagoslov. Ko je bilo to opravilo opravljeno, so nekateri še dalje molili, po nekod pa so sedli okrog mize k prijaznem razgovorom, dočim je v kotu v jaslicah gorela tiha lučika. Pogovori so se sušali o tem in onem, seveda v njih ni bilo najmanj napačnega.

Tudi pri Boštjančevih so se bili pripravili na prijazen pomenek. Stari Boštjanec si je poiskal zapeček, dočim so se drugi razvrstili okoli mize, a v peči je tel suh panj ter grel prijazno čumnato, kajti zunaj je bilo precej mrzlo.

„Ali menite oče, da je kak človek, ki bi nocoj ne imel podstrešja?“ praša Tinek, mlajši unuk Boštjančev.

„Ho, koliko jih je, ki zmrzujejo na cesti, a ljudje so še tako neusmiljeni, da jim odrekajo prenočišče, kakor so ga nekdaj Marija in Jožef, ko sta šla v Nazaret na ljudsko štetje, pa je nocoj ravno en tisoč in devet sto let, kar se je to zgodilo.“

„Jaž bi mu kar mojo posteljo dal, in sam bi spál ondi-le na klopi pri peči“, reče ginjen Matevž, starejši sin gospodarjev.

„Kako pak“ meni zdaj gospodinja, „mi smo ubogi, a to rečem, nikdo še ni potrkal zastonj . . .“

„Mati, tiho, tiho, nekdo je zunaj pred durmi!“ oglasi se Lizika, štirinajstletna deklica ter položi prst na usta. Vsi obstrmē. Stari na zapečku pa reče poluglasno:

Ti nisi še za to dovoljno pripravljena, samo radi tega, ker nekdo ne more dognati svoj subjektivni načrt! Zapomni si to dobro in ko pride sobota, plačaj po vrednosti!

To velja za Gorico, sedaj pa obrnimo pozornost drugod po slovenski deželi. Nehote moramo vklknuti: „Eppur si muove!“, ko vidimo, da se povsod nekaj giblje, in sicer kaj, kdo? Mladina sama! Naši javni činitelji povsod skrbé za vse drugo, nego za teoretično strokovno izobrazbo za našo mladino. Če pa ti nočeojo skrbeti, mora pa mladina sama.

Ljubljana: novo društvo trgovske mladine „Merkur“, si je postavilo nalogo, da dožene ustanovitev trgovske šole, kar bi bila že davno naloga administrativnih funkcionarjev slovenske centralne. Ti se pa ne brigajo, ker morajo zabavljati klerikalcem. — Trgovsko-obrtno društvo (prvotni uzorec goriškega!) nima časa, ker mora metati zadružam polena pod noge. Ljubljanski mladini želim na jaboljega uspeha, kajti Mahroya šola je nezadostna, v trgovskih krogih nevpoštevana, in vrhu tega ne-narodna.

Trst: Tudi tukaj si je trgovska mladina ustanovila društvo z isto težnjo ljubljanskih kolegov. Da še več, imajo večerne kurze pod vodstvom veščega g. prof. Ulčakarja. Tu ne bodo velike ovire za ustanovitev štorkovne šole, ko imamo našo, spremno osebo za vodstvo, in slovenskih trgovcev, ki vendar ne bodo pustili to sramoto na sebi, da bi napravili, mej seboj kuratorij za tak koristni zavod. Italijanska trgovska akademija je Slovencem le v redkih slučajih prislopna, radi znanja italijansčine, in po svoji sedanji uredbi nezadostna za moderne izšolanje v trgovinskih vedah, dasi so jo letos preuredili. Tudi tukaj želim na srečo!

Gelje, Gorica, vendar ne bodeta hotela zaostati za drugimi? Sramotno bi bilo!

Slovenci smo sedaj v kritičnem trenotku, narod se je vzbudil iz letargije

„Kdo naj bi to bil? Slab človek ni, kajti, česa more iskati ludobec pri ubogih ljudeh; ako pa je dober in želi prenočišče, bode potrkal. Sploh pa se ni batil nocoj nesreče, ker božji angelji so nocoj na zemlji in čuvajo verne, da se jim ne skrivi lasu na glavi. Ali ne vidite, kako sveto tiho je na vasi in povsod pod milim nebom, kakor bi hodili božji zborovalci okrog in delili vsaki dobri hiši blagoslove? Kdo ve, ako ni tudi v naši bližini . . . o včasih se celo tak božji sel skrije v vbogega popotnega človeka, da skuša dobroto in vernost ljudij!“

Pri teh besedah se prikaže v oknu bledo možko lice, ki z otožnimi velikimi očmi gleda notri v izbo.

Vsi se zelo prestrašijo in celo stremu Boštjancu se zježe lasje.

Zdajci oni tam zunaj potrka lahno na okno.

„Idi kdo in prašaj kaj hoče, ali mu odpri!“ reče stari nekako tresočim glasom.

Toda vsakdo se brani, vsi se prestrašeni tiščijo drug drugega. Naposlед se ojači stari, zleže raz zapeček in gre k oknu.

„Kdo je zunaj?“ zakliče.

in obrača pozornost na gospodarsko polje, na alfa in omega svojega življenja. Drugorodec to vidijo in hočejo zatreti ta pokret že v kali. Ali ne udajmo se jim, ampak naprej po naši poti, ali uspešno le tedaj, če se vsi in povsod dvignemo! Imamo ljutega, izkušenega nasprotnika pred seboj, katerega moramo naskočiti nepričakovano, poraziti ga v prvem naskoku! Zato pa je treba, da se postavimo vsaj v istem trenotku v vrste proti njemu, in gotovi smo zmage le tedaj, če imamo v lasti isto orožje: Strokovna izobrazba! Zatorej hitimo ustanavljanje trgovske šole, ne le v enem kraju, ampak po vseh naših postojankah. Naraščaj moramo dobiti, mladina je tu, izobrazujmo jo! Ljubljana, centrala, imej svojo višjo trgovsko šolo, Trst, Gorica, Celje, svoje nižje trgovske šole; kjer ni mogoče javne, pa privatne.

In kako? Stvar je lahka, samo hoteti je treba! Eto:

Višja trgovska šola imej 3 ali 4 letnike. Njen pomen za javno življenje je velik, ona zastopa gimnazijo ali realko, in priskrbi absolventom enoletno prostovoljstvo. Ona nam da izobražene uradnike za večje javne zavode.

Nižja trgovska šola imej dva letnika. Tem zavodom priskrbi vlada velike subvencije, baš tako dejelni zastop eventuelno tudi trgovske zbornice. Letna šolnina znašaj 100 K, in če ima šolá 30 drijakov, je njen gmotni položaj zagotovljen. Mora se pa nekoliko javnih korporacij — društva, občina, kuratorij itd. — zavezati vladi, da pokrije eventuelni finančni primanjkljaj. Dijak, ki hoče vstopiti v tak zavod, mora imeti tretji razred gimnazije, realke, ali meščansko šolo. Če to nima, napravi skušnjo za ustrop. — Absolventi teh šol nastopijo službe v komptoorjih, bodisi da tam ostanejo, ali pa da se pripravljajo za bodoče samostojne trgovce.

To so javne šole, če teh ni mogoče pripravljati, ustanovi se pa privatni zavod. Dosedanji absolventi trgovskih šol napravijo naj zrelostni izpit za lastnike ali voditelje takih zavodov. — Torej kaj je treba? Poisče in ustanovi naj se ena korporacija, treba en kuratorij, sestavljen z nekoliko javnosti znanih oseb, katerih skrb naj bude ustanovitev višje ali nižje trgovske šole, treba je intervencije nekaterih naših poslancev pri zadevnem referentu v ministerstvu, in brez posebnih težko otvorimo že lehko s prihodnjim šolskim letom trgovske šole!

„Odprite!“ se čuje otožen glas.

„Kdo pa si?“

„Ubogi popotnik, ki prosi prenočišča“, je zopet bolestven odgovor.

Zdajci se spogleda stari Boštjanec z drugimi okoli mize in pravi potihoma: „Kaj vam nisem pravil? Prav tako je in nič drugače, noco je sveti večer. Grem in mu odprem.“

V sobo z Boštjancem stopi bolehen človek ter se poda takoj k peči, kjer sede na klop. Drhtečim glasom spregovori:

„Bog z vami, dragi planinci! Od daleč prihajam in daleč bi še moral. A ne morem, zelo sem utrujen. In pa sveti večer je nocoj, — tako bi bil rad pri dobrih vernih ljudeh ta večer...“

„O, le bodite, mož, radi vas sprejmemo in pa pogrejte se!“ je bil odgovor domačih. Boštjanca pa mu prinese malo jedila, da se okrepa.

Ginjen se zahvali tujec, potem pa nadaljuje:

„Kako hudo je človeku, ki nima doma in je na širnem svetu sam in brez prijatelja, to čuti še le tak-le čas. Vse se zbira v toplih domovih in se raduje lepega trenotka, ki slavi prihod Izveličarjev na zemljo, on sam je na mrzli cesti in mora biti vesel, ako mu dajo kje prenočišča, kakor ste ga dali vi dragi

Sedanja vlada je naklonjena takim zavodom, ne zamujimo, kajti trenotek je resen, ampak na delo z Bogom in srečo junashko!

Dopisi.

Iz Komna. Predzadnjina „Gorica“, je omenjala seje komenskega občinskega starešinstva z dne 29. oktobra t. l. in pa proračuna za leto 1901, proti kateremu so občinarji vložili pritožbo na občinsko starešinstvo.

Ker so se pa podpisi na to pritožbo pobirali le par dni pred prvotnimi volitvami, so nam očitali naprednjaki, da rabimo tako pritožbo kot agitacijsko sredstvo. Kakor je znano, se pa morajo pritožbe proti proračunom vložiti le v določenem času in ker je ta čas imel ponehati ravno ob prvotnih volitvah, morali smo torej takrat tudi podpise pobirati. Da bodo videli čitatelji, da ni bila ta pritožba nikako agitacijsko sredstvo, marveč da je bila ista popolnoma opravičena, zdi se mi potrebno, da jo objavim v njeni celoti.

Ista se glasi:

„Slavno obč. starešinstvo v Komnu! Dne 11. t. m. nam je občinski sluga javno razglasil, da je proračun za leto 1901 izložen vsakemu na ogled in v morebitni protest.

Zato si podpisani usojamo vložiti proti proračunu za skupne potrebe cele županije slediči ugovor:

Med stroški skupnega proračuna se nahajajo tudi nekateri, ki niso opravičeni in nekateri, ki so preveliki. Svoi pod redno štev. 3, plača tajniku v znesku 800 K in pod redno štev. 3, nagrada županu v znesku 200 K, sta previsoki. Kajti bivši g. župan dobival je za tajništvo in za županovo nagrado vsega skupaj le 620 K. Pomisliti je, da ima tajnik le tri dni v tednu posla. Slišali smo, da je starešinstvo v seji 13. septembra t. l. določilo 1000 K za tajnika in za organista, ne pa za tajnika in župana.

Ker se pa v proračunu za organista ne nahaja nobene svote, potem ta vest ni bila resnična. Svota 1000 K za tajnika in župana zdi se nam pa previsoka. Torej naj jo starešinstvo primerno zniža!

Previsoka se nam zdi tudi svota za razne mesečne podpore ubogim v znesku 1400 K, ker sedaj utelejene podpore znašajo le 60 K na mesec, torej 720 K na leto; čemu potem takem 680 K preveč? Gotovo je imel g. župan pred seboj stari proračun, v katerem je bilo določenih 700 gld., ni pa menda slišal zvoniti, ko so nesli 6 mesečnih podpor pokopat, kar je zelo čudno. Torej tudi to sveto naj starešinstvo primerno zniža!

meni revežu, za kar vam gotovo Bog povrne. O tudi jaz sem v svojih mlajših dneh poznal drage svojice, ali ...“

Pri teh besedah oblijo neznanega popotnika solze in glas se mu prekine, pa tudi domači so od sočutja za njegovo usodo jeli glasno ihteti. Potem pa so se še prav prijazno pogovarjali, dokler je prišla polunoč in je na povabilo zvona od cerkve se podala večina domačih k polnočenici po stari krščanski šegi.

Proti jutru odide tujec in se še enkrat zahvali z besedami:

„Bog vam povrni, mili ljudje, kar ste mi dobrega storili! Praznoval sem v vaši sredi prijeten sveti večer tako zadovoljen, kakor da sem bil med svojimi. Blagoslov božji bodi raditev v tej hiši vse čase!“

**

Drugi dan presenetila je Pečarje izvenredna novica. Okolo poludne pridrža svetla kočija po okrajni cesti in zavije v vas, ustavi se pa prav pred Boštjancom.

„Kdo je, kdo je? Kaj pa to pomeni?“ je šlo od ust do ust in kmalu se je vse trlo radovednih vaščanov okoli voza. Pa tudi pri Boštjančevih so bili vsi iznenadeni, kajti nikdo ni slutil, kdo

stroški 300 K za pota in druge izdatke o prilik, ko so se potegovali za to, da bi se izpeljala železnica mesto čez Štanjel, čez Mali dol, so neopravileni, ker so naši župani v tem pogledu začeli gasiti poslopje, ko je že popolnoma pogorelo. Zato ne zaslужijo taki gasilci nobene nagrade, zato pa naj starešinstvo to okajeno svoto iz proračuna popolnoma izbriše.

Čudno se nam pa zdi, da se ne nahaja med dohodki nič gotovine, ker so bili v proračuni za l. 1900 nekateri stroški pokriti in se ni zanje porabilo nobenega denara.

Zato naj starešinstvo po § 39. obč. reda skupni denarni dnevnik pregleda in ako najde v njem kaj gotovine, naj jo vporabi v proračunu za l. 1901.

Doklada 80% za bolniščni dolg se nam zdi previsoka, ker so letos občine za take stroške potegnile pri c. kr. davkariji na poterjanih dokladah za bolniščni dolg okoli 700 K; Zato naj starešinstvo porabi to svoto na račun bolniščnega dolga. Te doklade so naši davkoplačevalci težko plačevali, a namenjen je bil ta denar le za bolniščni dolg in nikakor za to, da ga občinski denarničarji — doma hrani. Tudi ta doklada naj se primerno zniža.

Zatorej podpisani nujno prosimo: slavno starešinstvo v Komnu naj blagovoli gori navedene točke vestno rešiti in že tako težko obremenjene davkoplačevalce primerno razbremeniti, sicer bomo prisiljeni postopati na višem mestu in županu in starešinstvu izreči nezaupnico.“

Taka je bila torej pritožba.

In da ni bila neopravičena, dokazalo je dejstvo, da je starešinstvo raznim točkam te pritožbe ugodilo tako, da so se znižale prvotno na 127%, določene doklade za skupne potrebščine na 86%. in je bil potem takem znižan proračun za 2400 K. Zdaj naj blagovoli vsak razvideti, ali je bilo ta pritožba potrebna, ali je bila kako — „agitacijsko sredstvo“.

Svino, 19. t. m. Ker „Soča“ in njen vredni „sinček“ tako rada udrihata po nas, se nam ni zdelo dozdaj niti vredno odgovarjati na napade takih kulturonoscev. Saj kdo pa so ti „razsvitljenci“ in od kedaj? No, bili so tu s svojim temperamentom in s svojo — vrednostjo, še predno je bil goriški „razkol“, poprej seveda pod drugim naslovom. Njih izobraženost je bila takrat ravno ista kakor je danes. To vam je neka „strančica“ prismeđež brez kake primerne izobrazbe in tudi brez značaja, morda izvzemši nekatere. Ti ljudje so pri ljudstvu navadno brez vsakega zaupanja, ker še med seboj govorijo drug o drugem takole: „Ne maram ž njim nobenega občenja!“

iz mesta bi utegnil obiskati njihovo borno domačijo.

Stari Boštjanec pride na prag in drugi domači mu gledajo čez ramo. Iz voza stopi star eleganten gospod ter gre naravnost nasproti Boštjanca.

„Bog s teboj, ljubi brat, — vsem skupaj srečne praznike! Kaj ne, dolgo se nismo videli?“ reče in stiska vsem prijazno roke.

„Za božjo voljo, Jernej, ali si resti, moj bratec? Pa smo mislili, da te ni več na svetu, ker nisi nič sporočil več o sebi. A kako dolgo se nisva videla! Bog te sprejmi!“

Prišlec je bil pravi brat starega Boštjanca. Pred dolgimi leti so ga dali v mesto študirat, potem je šel na visoke šole in postal je imeniten gospod, ki si je služil v odličnih službah lepe denarje. Bil je tudi oženjen, a umrla mu je žena in pomrli so mu tudi otroci, postal je osamljen. Dasi je za srečnih dñij večkrat obiskal domačo vás in je bil znan pri vseh Pečarjih kakor dobr „Boštjančevi gospod“, pa za dni svoje osamljenosti ni dal več glasu od sebe in v vasi se je že pred leti raznesla novica, da je v daljnem mestu umrl.

Ko je strije Jernej pripovedoval svojo

vanja, ker nima pri ljudstvu nobenega zaupanja ter ga vsi prezirajo“. Zopet drugi pravi nasprotno: „Jaz rad ž njim občujem, ker ga imam za norca kolikor sam hočem, tako neumen je, da ga ni tako neumnega“ itd. Povsod so ti ljudje prezirani in mi jih pomilujemo, ker jih ne jemlje nikdo v poštev. A za zdaj jim oprostimo, svetujemo pa nekaterim: ozrite se okrog sebe in — sram vas bo! Zakaj pravite nam, da smo neumni? Morda za to, ker smo vam enkrat pokazali pot, ko ste nam hoteli razlagati — tumasti evangelij? Morda nas tudi radi tega imenujete neumne, ker vas nismo hoteli ubogati ne z lepa ne z grda, da bi šli v Rihemberk na Tumov shod? Govorili ste in nam obljudljali da, ako gremo, bomo jedli in pili zastonj, kolikor bomo hoteli ter da nam pridejo tudi Brije naproti do Škrbcov itd.

Vidite, dopisnik, ako bi bili mi taki, kakoršne bi nas radi vi, gotovo bi se vam bili na tako mikavno povabilo odzvali in šli. Tu je bila — mastna prilika! Vaši somišljeniki bi je gotovo ne izpuštili! Nadalje pišete, dopisnik, da so tukajšni „klerikalci“ onesnažili pot od favovža in do pokopališča na dan volitve. Glejte, kako nesramno znate lagati in obrekovati! Ali — ni vam zameriti, ker smo že pre, rekli, da vas je le pomilovati. Pregovor pravi: starana vada železna srajca! V vaših glasilih ni druga nego nesramne laži in obrekovanja, od tega še živé, dokler je ljudij, ki jih ni sram, to čitati. Mi vam lahko rečemo: vas in vaših glasil ni sram nobenega dejanja! Mi smo šli na volišče in smo volili po svojem prepršanju ter smo dobro vedeli, koga volimo. Ako gremo še sto in stokrat, volili budem ravno tako!

Sicer je res, da nas je nekateri g. župnik povabil na kozarec vina, kdo je hotel je šel, a to je bilo po volitvi. — Spodikate se nad g. župnikom, a mi ga radi imamo in ga čislamo, ker je vsega spoštovanja vreden, čislamo pa tudi izvoljene možje ter jim zaupamo, ker so zaupanja vredni.

Še nadalje pravite, dopisnik, da smo nekoga „gospoda“ (?) Bizjaka pretepli. Tudi ta trditev je neresnična, res pa je, ko se je sprijel z jednem, da ga je ta pahnil, ne pa pretepal (morda začne nabirati tudi zanj hinaška „Soča“ milodare, kakor za tistega v Skopem?) Ali kako hočete pisati resnico, ko je ne znate? Za vas in vaši glasili velja narodna prislovica „gob gliha vkob!“

Še nekaj naj pojasnim, zakaj so bili „razsvitljenci“ na nas tako jezni in so še. Prišli so enkrat neki „kulturnosci“ iz Brj razlagat nam Tumov evangelij.

usodo začudenim domačim, je naposled še dostavil:

„No, kakor vidite, umrl nisem še, a umret sem prišel v svoj rodni kraj, ako me sprejmeste, no, nočem zastonj. Hočemo pa živeti še prej nekajto veseli, pred vsem pa obhajati vesele Božične praznike.“

Po prvem veseljem utisu, ki ga je napravil obisk nepričakovane gosta, potegne star Boštjanca svojega moža v vežo in mu zašepne:

„Reci, kar hočeš, Blaž, tako podoben se mi zdi v lice onemu sinoči, — pa ne, ko bi...?“

„Tiko, tiko!“ meni stari, „to ni v naši moči. Jaz le to povem, da popotnika prenočiti na sveti večer prinese vsikdar srečo, ker nista dobila prenočišča Marija in sv. Jožef, ko sta šla v Nazaret na ljudsko štetje. — On je prav gotovo premožen in znabitvi pridejo ž njim v hišo tudi za nas boljši časi.“

Stari Boštjanec se v tem ni varal, boljši časi so zares prišli, vse se je spremnilo pri hiši s pomočjo Jernejevega premoženja. A tudi v malokateri vasi so bili isto leto tako veseli Božični prazniki, kakor v tih gorski vasi — Pečarje.

Čuje, kaj so „razlagali“! Govorili so, da je njih župnik krivoverec, da bo v kratkev ob „mašništvo“, da pojde v kratkem iz Rihemberka, da dobijo „druzega boljšega“ in take reči. S tem razlaganjem pa si niso priborili drugačega uspeha med nami, nego nekoliko hitrejšo pot proti Svinčeku. . . To so vam res praveči talenti in uzor-možje, samo svetujemo „razsvitljenim“ Rihemberžanom, da nam takega „razsvitljenega“ človeškega mesa ne pošiljajo več, ker ga ne — potrebujemo ter bi ga morali vsikdar le vrniti.

Toliko na znanje!

Domače in razne novice.

Vabilo na naročbo.

„Gorica“ bode izhajala prihodnjega leta kakor do sedaj v dveh izdajah vsacega torka in sobote.

Naročnina znaša za celo leto 8 K, za polletta 4 K, za četrteleta 2 K, katero naj gg. naročniki izvole dopolnati na upravnosti v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Smrtna kosa. Rodoljubnega učitelja Josipa Baliča v Ločniku zadela je britka zguba po smrti soproge Katarine, ki je po dolgi mučni bolezni izdihnila svojo blago dušo danes v jutru v tukajšnji bolnišnici. Užaljenemu soprogu, kateremu je pokojnica zapustila dveletno dekllico, in sorodnikom naše najiskrenjejše sočutje. Naj blaga pokojnica v miru počiva ter uživa plačilo za njeno po vsem krščansko in vzgledno življenje.

Pogreb bo v sredo na praznik ob 8. uri zjutraj.

Za „Solski Dom“: Hvalica, dekan za božičnico 4 K; Fr. Lašč, c. kr. okr. komisar v Krku 5 K; dr. K. Štrekelj v Gradcu, Peinlichgasse št. 13 K 3; Ivan Kranjec, prof. na II. gimn. na Dunaju: „Mali mož, mali dar — našim malim na oltar 3 K; dr. Ant. Povšič, sodniški tajnik na Dunaju, za božičnico 3 K; Stefan Kinderčev v Gorici 10 K. — Upravnosti Gorice došlo: c. g. Karol Šigon vikar na Vojsčici 10 K; o prilikli odlikovanja g. Jož. Kovačič v Komnu zložili rodoljubje 18 K. — Srčna hvala!

Za letošnjo božičnico v „Šolskem Domu“ so darovali: Eminenca kardinal Missia v Gorici 40 K; „Krojaška žadruga“ 40 K; č. gg. bogoslove v Gorici 33 K 70 h. Po 20 K gg.: grof Alfred Coronini; mons. dr. Jos. Gabrijelčič, semeniški vodja; dr. A. Gregorčič; družina Doljak; č. g. duhovniki v Rudolfinum 19 K; c. kr. vojaški kaplan Rant 15 K. Po 10 K gg.: dr. J. Stanič, R. Konjedic, dr. Neimenovan, Andr. baron Winkler, prof. dr. A. Pavlica, prof. dr. Fr. Kos, dr. J. Pavlica, mr. Št. Kofol, kurat A. Budin, družina Figl, c. kr. sod. tajnik Fon, „Aj-dovec“, družina Goljevček, Bolko, c. kr. komisar Pollaj, c. kr. profesor nadzornik Finšer, kurat Skočir v Gradcu, K. I. A. — Po 8 K gg.: c. in kr. mornarski kaplan Koršič v Pulju, Anton Breščak trgovec v Gorici, vesela družba pri taroku „Pri zvezdi“ 7 K 76 h. — Po 6 K gg.: rodbina dr. Lisjakova, dr. Abram, dr. Rojic, dvr. svetnik Budau, dr. N. Tonkli, dr. Gruntar, gospa Štrekelj, Neimenovan, c. kr. učitelj V. Kumar, mgn. Jordan. Po 5 K gg.: Kodermac iz Sovodenj, c. kr. prof. Kragelj, Franjo Frfila, c. kr. učitelj F. Sivec, c. kr. prof. Frass, Neimenovan, gospa Tereza Klančič, Mladinoljub, nadučitelj Hrovatin, dekan J. Koščak, Jakončič, Avrelj Bisail, kaplan A. Kovačič, J. Premrou, Leban, c. kr. ravnatelj St. Križnič, katehet Ličen. — Po 4 K gg.: M. S., družina Hmelak, gospa Koren, Jakopič, Dekleva, Kocjančič, gospa M. Dominko, J. Kopač svecar, c. kr. učitelj Komac, N. N., dr. Gutman, c. kr. prof. Ivančič, obitelj Kavčičeva, obitelj Doljakova, Vidmar, A. Gabršček, gospa Jacobi, Čubelj, dekan Hvalica. — Po 3 K. gg.: Msgr. Milost, c. kr. prof. Plohl, c. kr. prof. Žnidarič, c. kr. prof. Berbuč, c. kr. prof. Castelliz, c. kr. prof. Bežek, gospa M. Papež, c. kr. učitelj Skubin, katehet Tabaj, dr. Kerševani, c. kr. notar Čubelj, A. Pucelj, gospa Katalinič, Kuštrin, msgr. dvorni kaplan dr. F. Sedej. — Po 2 K gg.: fotograf Jerkič, Kappus Milica, Lapanje Davorinka, gospa Mozetič, gospa Hanns, grofica Coronini, Lapovnik Anka, Zavnik Anka, c. kr. sod. svet. Pirjevec, Bolko Leopold, Lutman (St. Andrež), Paškul, Fajt, Ivan Reja, kaplan Zoratti, c. kr. vadni učitelj Mercina, Rudež, Musič, J. Dovgan, Hafner, Gabrijelčič, gospica Toman Emica c. kr. učiteljica, c. kr. notar Kavčič, M. Kopač, J. Fon, Simšič, c. kr. prof. Seidel, gospa P. Seidel, F. Novič, c. kr. sod. svet. Rutar, c. kr. prof. Čebular, Neim. iz okolice, c. kr. prof. Košnik, gospa Mercina. — Po 1 K gg.: Drašček,

Lečkar, gospa Hönnig, kaplan Dermastja, vikar Poljsak (sv. Tomaž), Neimenovan. — Blago so darovali gg. in sicer usnje: Neimenovan v Gorici, Hausner & Lokar, J. Jakil, A. Jakil, I. Drufovka, Casagrande, Scalettari (Miren), Neimenovan dve škatli klobukov; blago za obleko: Kruščič A., grofica Matilda Attems, M. Poveraj, Neimenovan: nogavice, rokavice, zapestnice, srajce in šolske potrebščine, Fon klobuke in kape, Neimenovan: tri ducate žepnih robcev, Likar 10 molitvenikov, Gasser šolske potrebščine, Jeretič molitvenike, knjige in šolske potrebščine; kolače gg.: Gerbec, Grill, Drašček.

Poleg gori imenovanih gg. dobrotnikov so poslali blagajniku društva „Šolski Dom“ potom pošte še nekateri drugi prijatelji mladine; dotična darila so izkazana v listu „Gorica“ v številkah 97 do 102.

Vsem častitim darovalcem ter podpornikom slov. šole v Gorici se izreka najprespričnejša zahvala v imenu obdarovane mladine.

Vodstvo ljudske šole, „Šolski Dom“.

Deželni zbor goriški. — (Konec) Poročevalci Micheli: Naročilo se je dej. odboru, naj plača polovico troškov za popravo međnarodnega mosta v Branču v znesku 3217 K 20 v. in pa nadinženirju E. Bonavia dotične komisijske troške.

Isti poročevalci: Odseku, ki se je ustanovil v Gradišči v zatiranje pelagre dovolil je zbor 2000 K podpore.

Isti poročevalci: Dovolile so se podpore po 160 K díjakom viših kmetijskih in vrnarskih šol Antonu Velicognu, Fr. Vidmar, Oktaviju Dean in Emiliju Berlot.

Poročevalci pl. Dottori: Učencem košarske šole v Foljanu so se dovolile podpore in sicer vsim 12, kolikor se jih zdaj šola, vsakemu po 60 K za leto 1901.

Poročevalci dr. Venuti: O prošnjah Severina Nardina in Ivana Marvina za podpore v višo izobražbo v godbi je zbor prestolil na dnevni red.

Isti poročevalci: Bivšemu učitelju godbe Jenaru vitezu Gargiulo se je dovolila enkrat za vselej izredna podpora 100 K.

Isti poročevalci: Naslednji visokošolci ital. narodnosti so se obdarovali s podporami: pl. Michellini Anton, tehnik na Dunaju, pl. Michellini Konradin pravnik na Dunaju in Karol Stechlin pravnik na Dunaju po 150 K. — Rudolf Sečulin, pravnik v Gradcu, Peter Caneva, pravnik v Gradeu, Karol Marinig, tehnik na Dunaju, Karol Bressan, tehnik na Dunaju, Frid. Ribi, tehnik na Dunaju, Rudolf Nachtigall, modroslovec na Dunaju, Aleks. Nachtigall, modroslovec na Dunaju, Renatus Zei, modroslovec na Dunaju, Virgil Vinci in Lenart Vinci, pravnik na Dunaju, Josip Mosettig, pravnik na Dunaju in Humbert Zanelli, modroslovec v Gradeu po 200 K; slednjič Pan Ulrik, tehnik na Dunaju, Milocco Rombal, pravnik v Gradeu, Calligaris Alojzijus, tehnik na Dunaju, Samic Alojzij, tehnik v Gradcu po 400 K.

Poročevalci Lapana: Slovenski visokošolci obdarjeni s podporami po 200 K so: Hlača Rajner, pravnik v Pragi, Eržen Anton, pravnik v Gradeu, Zinko Peter, pravnik v Gradeu, Jug Rihard, medicin in Gradeu, Prezelj Oskar, pravnik v Gradeu, Presl Mihael in Ivan, tehnik v Pragi, Simčič Josip, pravnik na Dunaju, Faganel Josip, pravnik v Gradeu, Kersčevan Alojzij, pravnik v Gradeu, Gabršček France pravnik v Pragi, Milič Karol, Šorli Ivo, Malnič France, Kovačič Feodor, pravnik v Gradeu, Knez Anton, Feigel Kajetan in pl. Zierenfeld Mirko pravniki na Dunaju, Pavliček Julijan, pravnik v Pragi; — po 300 kron: Nardin Julij, modroslovec v Gradeu, Vales Alfonz, modroslovec na Dunaju in Ferfolja Josip, pravnik v Pragi. Vse te podpore se imajo nakazati na račun leta 1901.

Ker je končan dnevni red in so se rešili vsi predmeti, kateri so se imeli v tem delu zasedanja razpravljati — sklenil je predsednik sejo in izjavil, da je zborovanje odloženo do časa, ko Njeg. V. zopet skliče zbor.

K predstoječim našim državnozborskim volitvam. Po uzoru svojega somišljenika „Slov. Naroda“, ki je pred volitvami na Kranjskem pisal: Zmagaj je naša na vsej črti! Velika večina volilcev je za nas! Poraženi in pobiti so nasproti kandidatje! — spisala je tudi zadnjina „Soča“ svoj uvodni članek, da v vsem in povsod posnema svojega vrednega soborilca.

Kako resnično pa je bilo bobnanje „Slov. Naroda“, pokazale so ravno mnoge volitve na Kranjskem in po tem naj sodijo naši volilni možje, koliko smo verjeti bobnanju „Soča“, ki vrlo stopica po stopnjah „Slov. Naroda“. Z jedno be-

sedo: „Soča“ laže, kakor kaka stara brézzoba ciganka. Tega naj se drže volilni možje in zadenejo gotovo pravo. Vemo pa in prepričani smo, da vprablja „narodno-napredna“ stranka vsa, tudi najnepoštenejša sredstva, da izvabi nekaj naših volilnih možje v svoj tabor. Ali vemo tudi, da je priša dosegaj pri vseh njenih poskusih na odločen odpor, ter da so obrnili vsi naši volilni možje, katere je „narodno-napredna“ stranka zalezovala in napastovala, takim poskusom svoj herbet. In kakor doslej postopali bodo pošteni in pravično stvar ljubeči volilni možje do zadnjega trenotka volilnega boja.

In prav je tako!

Sicer pa tudi ni težko odločiti se našim poštenim volilnim možjem, na katero stran da imajo voliti; ogleda naj si le vsak „liberalne“ agitatorje v svoji občini, prouči in premišljuje naj njih življenje v prošlosti in v sedanosti in prepiča se kmalu, da tak ljudje nikakor niso zmožni nasvetovati k dobremu in da stranka, ki ima v svojih vrstah take ljudi, ne more nikakor biti baš najboljša stranka.

Kakor vse drugo, je tudi to očita in znana laž, da bi se bila „Slogina“ stranka kedaj pogajala za glasove z liberalno italijansko stranko, pač pa je res, da so to poskusili kolovodje „narodno-napredne“ stranke in da bi Italijanom prste lizali ter jim poljubljali čevlje, ako bi se jim to posrečilo. Ta ko je, „pošteni“ in „napredni“ braci, a ne naobratno!

Poznamo vas dobro, a tudi vašo taktiliko; vse narodne grehe, katere imate na svojih dušah, in ki vas v trenotkih hladnega premišljevanja grizejo, navalili bi radi na vas ter se jih tako otresli, — ali zaman! Grešniki ste, veliki narodni grešniki, zato pa je tudi popolnoma pravilno, da delate pokoro za storjene grehe sami. Abotno je torej od vaše strani, od nas zahtevati, da bi za vas pokoro delali!

Amerikanska reklama za novo odvetniško tvrdko pod gesлом „pejte ga noter!“ Andrej Gabršček je na „circusu Tuma“ v Sežani nastopil kot agent nove odvetniške firme v Gorici — proti kateri nagradi, ni baš znano. A opravil je svoje delo prav izvrstno po načinu znanih postajačev pred italijanskimi trgovinami v Gorici, ki vabijo mimogreduče slovenske kmete s klicem: „pejte ga noter!“ Gabršček je namreč razdelil kmetom v Sežani, da bo v novi odvetniški pisarni dr. Tuma od prvega januarja 20. stoletja nadalje tudi — „osrednja pisarna“ „narodno-napredne“ stranke s stalnim uradnikom“ pod vodstvom gg. dr. dr. Tuma in Treo, ki pojde ljudstvu na roko v vsakem oziru — Kraševcem n. pr. za načrt o — vodotokih t. j. kanalih in raznih železnicah in industrijalnih podjetjih, nadalje o plantažah za — kitajski čaj, s tem, da se precipi kraški brinj v kitajski čaj itd. itd. itd.

O vseh takih podjetjih bo izdelovala ta „osrednja pisarna“ načrte ter jih pokladaла vlasti v usta in ta jih bo moral požreti!

Pojte, pojte! Kdo vas ne pozna?

Vse to je pač tako, kakor pred znanimi komedijantskimi šotori, kjer je zunaj vse blesteče in leskeče, znotraj pa . . .

Ali smatrajo ti ljudje naš narod že res za tako neumen, da ne bode znali, za katerim grmom tiči zajec ter da bode res šel na limanice faktorjem ki proslavlajo v „Soči“ ljudi, ki „znajo i zkoriscati — ljudsko ne umnost?“

Saj naše ljudstvo še ni pozabilo, kako je „Trgovinsko-obrtno društvo“ lani s svojim „stalnim uradnikom“ delalo visoke načrte za „prekmorsko trgovino“, a da o vsem tem danes ni duha ni slaha, omenjeni „stalni uradnik“ pa je še nedavno norca bril na nekem shodu pri Ljubljani iz goriških fabrikantov visokih načrtov.

Da govorimo brez ovinkov! „Osrednja pisarna“ „narodno-napredne“ stranke nič drugega nego reklama za — odvetniško pisarno dr. Tume in dr. Treota! Prvi kmetič že, ki bi se vzel na to vabo in prišel v „osrednjo pisarno“, združeno s pisarno imenovanih odvetnikov, se bode prepričali, da ta „osrednja“ ne bode drugega, nego pretveza, s katero se bodo lovili — klijenti za pravdarsko podjetje dr. Henrika Tume! In da za to podjetje agentari Andrej Gabršček, je pač samo ob sebi umevno, saj se ti ljudje še ne nehajo zibati v iluzijah, da so poklicani voditi goriški narod na ujzdah svoje špekulativnosti, kakor — slepega konja, — ako bi se jim pustil.

Originalni so res ti ljudje! Take vrste drevje pa ni rastlo na goriških tleh, marveč prinešeno nam je od drugod. Ni pa vsaka zemlja za vsako rastlino, zato upamo, da tudi to drevje ne prireste — v nebó.

Vsako orodje jim je dobro. „Soča“ je prejela dopis iz Gorice, da je deželni zbor dovolil nekemu visokošolcu medicincu samo 100 kron podpore, dočim so vsi drugi prisilci prejeli najmanje po 200 kron in zvrača krvido na pristranost dotičnega poročevalca, ker je oče medicinca nekda pristaš narodno-napredne stranke. — Debelo zlagano. — Trije slovenski visokošolci so prejeli po 300, vsi drugi brez izjem in po 200 kron podpore. Poročevalci je prav dobro vedel, da so med njimi ne samo taki, kajih očetje so privrženci nasprotne stranke, ampak tudi taki, kateri so sami Gabršček-Tumovi poganjači ter se dajejo zlorabit za najstrastnejšo agitacijo proti možem naše stranke. Vedel je celo, da daje eden skoro celo leto doma, da tajnikuje in da se je pri volitvi zaupnikov V. kurije posebno odlikoval v prilog Tumovcem — bi mu bil torej po vesti lahko odrekel podporo, pa tega ni storil, ampak v krščanski ljubezni priznasel zapeljanemu mladiču ter mu podelil toliko podpore, kolikor drugim. Tako delajo naši možje, „Soča“ pa kuje proti njim orožje iz samih lažij — samo da ima kaj, s čemer udari.

Občni zbor „Slovenske Čitalnice“ v Gorici. V soboto večer ob 6. uri je bil obdržavan v društveni dvorani letosnjki občni zbor društva „Slovenska Čitalnica“ v Gorici. Udeležba je bila izvanredno mnogoštevilna. Predsednik se je po običajnem pozdravu spominjal v tem društvenem letu umrlega člena in društvenega ustanovnika msgr. Andr. Marušiča ter povabil zborovalce, da zaklječijo „slava“ njegovemu spominu, kar se je tudi zgodilo. Po poročilih društvenega tajnika in blagajnika, ki sta bili sprejeti brez vsake opazke, sledila je volitev novega odbora. Izvoljeni so bili in sicer: Predsednik g. prof. Šantelj, blagajnik vadnični učitelj g. Adolf Komar. Odborniki: gg. prof. Ferd. Siedl, vadnični učitelj Ivan Mercina, deželni uradnik Ernest Kavžar, vadnični učitelj France Sivec, železnični uradnik Franc Blažon, pravnik Srečko Bisač. Namestniki: prof. Jakob Čebular, prof. Anton Fras in računski svetnik Ivan Pirjevec.

V finančnem odseku je utemeljeval in stavil prof. Berbuč povodom obravnavne vladnega predloga o podprtavljenju doklad na žganje in opojne žgane tekocene sploh predlog, naj se vladi le pojno vstreže v tej zadevi.

Mi nismo črnili o tem predlogu niti besedice do sedaj, in vendar je nahrnila „Soča“ prof. Berbuč-a, če da te predloge je stavil imenovani poslanec v edini namen, trositi peska v oči volilcem.

Taki so: Če goriški poslanec molči, je „trot“, če stavi predloge in zagovarja pravice svojih volilcev, dela to iz postranskega namena.

Kot podjetniki za vipavsko železnično so se oglasile različne tvrdke, med temi tudi Gorup jun. v Trstu

Narodno gospodarstvo.
Jubilejska sadna razstava v Gorici
leta 1900.
(Dalje.)

In tu moramo, žal, doznavati, da zaostajamo gledé pravega pomologičnega zaznamovanja še daleč za drugimi sadrodnimi deželami. Lepo število razstavlja cev je poslalo svoje sadne uzorce čisto brez imen, ali z izmišljennimi ali po takimi imeni, katera so samo v dotedni vasi zrana. V imeniku natajamo en izgled ta ega imenovanja. Redko kdaj je ktero domače ime splošno v rabi; večji del imen je malo vrednih in označuje sad samo po kaki njegovi lastnosti, ali po obliki, kakor n. pr.: Zelenke, ruske, rumenice, belice, debelice, dišavke, pisanci, lončiči.

Nektere so čobile imena po času zoritve, kakor: Šrohočke, šmihelke, vahtnice; druge od krajev, od koder so jih prinesli: Prvačnice, Brike, Vipavke, Čecljanke; še druge po družinah, ktere so jih uvedle: Kofolice, dragarice itd. Zato smo v imeniku navedli samo pomologična in prezrli vsa krajevna imena, ktera nimajo za večjo kupčijo nobene vrednosti.

Posamezni razstavljavci so se pač potrudili, da so zaznamovali svoje razstavljeno sadje s pravimi imeni in gosp. profesor Mader, kot predsednik presojevalne komisije je tudi skrbel za to, da je dočil imena mnogim razstavljenim sadnim vrstam; a on sam je moral priznati, da ne pozna marsikatero razstavljenih vrst, bodisi ker so bile zgolj tu domače, ali pa divje, iz semena vzrastle in ne cepljene. Treba bode še dalje opazovati in poizvedavati, da se odberejo vse dobre domače vrste in zavržejo one, ki so malo vredne. Sadjerec sam poznal mnogokrat prav dobro svoja sadna drevesa in ve, da mu nekatera rode tako sadje, katero mu malo ali nič ne koristi in ne daje nobenega dobička. Taka drevesa, če so za to, naj precepi s cepljimi plemenitimi sadnimi vrst; s tem pride najprej do boljšega, izdatnega pridelka. V ta namen razpošilja naše c. kr. kmetijsko društvo že več let zaporedoma velike množine cepljev odbranil sadnih vrst po deželi in ustrezne ž njimi vsem kmetovalcem, ki jih želé dobiti. V svoje posebno zadoščenje smo doznali že na letošnji razstavi, da je prihajalo lepo število sadnih uzorcev od razdeljenih cepljev; a trebalo bo še nekaj časa, da se po precepljenju nadomesti veliko število odraslih divjakov ali dreves z malovrednim sadjem tako, da plemenito sadje povsod izpodrine lesnike in drugo slabarjo. V novejem času je c. kr. kmetijsko društvo sklenilo, da razpiše darila za take vrste cepljenja, s katerim se na najizdatniji način pospeši zboljšanje in požlahtnenje sadnih dreves. Upamo, da taka izpodbuja rod zaželeni sad.

(Dalje pride.)

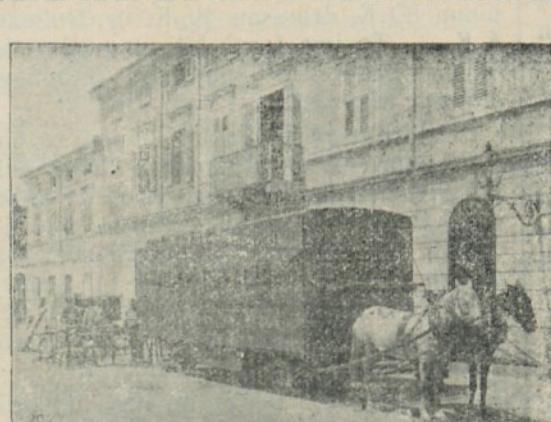
Loterijske številke.

22. decembra.

Dunaj	23	66	12	34	65
Gradec	26	32	3	77	12

Tiskovine za prošnje v dosegu brezobrestnih posojil vinogradnikom ima v zalogi

„Narodna tiskarna“.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pričoveduje

ANDREJ KRAGELJ.

Z tolmačen važnejših osebnih imen ter obsega 273 stranij.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.

Primerno božično
in novoletno darilo.

Kolesarji pozor!

Podpisani naznanja gg. kolesarjem da ima v zalogni dvokolesa iz najboljšega materijala po nizkih cenah, in sicer od 170 kron (85 gld.) naprej opremljene z vsemi potrebščinami (komplet). — Ob enem priporoča gg. krojačem in šiviljam svojo veliko zalogo raznovrstnih šivalnih strojev najnovejših sistemov od 48 kron (24 gld.) naprej. — Poroštro 5 let. — Daja tudi na obroke.

Z odličnim spoštovanjem

Martin Suligoj,
urar v Kanalu.

Večna luč!

Redko kdaj se dobi prozornega, dobrega pristnega oljkinega olja za „večno luč“, marveč navadno le mešano, nesnažno olje. Najslabše olje pa je tako, ki obleži na dnu posode. Prodajalec dà tudi tako olje za „večno luč“; da pa tako olje z nobenimi stenji, niti z navadnimi „duščami“ ne gori, je znano vsakemu iz skušnje.

Da ne bo več pritožb,

da olje ne gori, ali pa da premočno gori, ali da stenj preveč olja povzije, omislil sem si troje vrst stenjev. Priporočam torej, da se po dobroti olja rabijo

Kofolovi stenji,

katera garantiram za trajno „večno luč“ tudi v najhujšem mrazu. Pouk s pošiljatvijo.

Za prozorno dobro olje stenj **O**, za slabše **I**, najslabše (nesnažno) **II**. — Za visoka stekla „Giulonov Aparat“ stenj **O**, I K 60 v., stenja **I** in **II**, 3 K. — Za navadna nizka stekla stenj **O** I K, **I**, in **II**, 2 K 40 v. — Skatljika stenjev zadostuje za eno leto.

Stekla vseh vrst in barv. Dolence sveče iz pravega čebelnega voska po originalnih cenah.

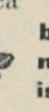
Se priporoča preč. duhovščini

Tine Kofol,
cerkvenik v Kanalu (Goriško).

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vrapavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih v i-
nugradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnicu na vse kraje avstro-ogrške monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Špedicijska poslovница

G. Hvalič v Gorici,
v ulici Morelli št. 12.

Priporoča se toplo Slovencem v mestu in rojakom na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje. Ker ima

tri nove zaprte vozove

za prevažanje,

zagotavlja, da se blago nepoškodovano dostavlja.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Odlikovana tovarna

1894.

1891.

1894.

vsakovrstnega pohištva.

Ivan Doljak, Solkan pri Gorici

v lastni hiši. — Lastne žage. — Ustanovljena l. 1891.

Zaloga

vsakovrstnega pohištva, kompletnih spalnic, jedilnic in sprejemnic, od najnavadnejšega do najfinješega sloga; vsakovrstnih slik, zrcal, okvirjev in stolic, kakor tudi vseh tapetarskih izdelkov. — Zaloga vsakovrstnih desk iz mehkega in trdega lesu; velika zbirka obkladkov (remeša) in strugarskih izdelkov, kakor tudi vseh k mizarski, strugarski in tapetarski stroki spadajočih potrebščin.

Blago se razpošilja na vse kraje prosto železniška postaja goriska.

Jamči se za točno postrežbo. — Brez konkurence!

Odlikovana kleparska delavnica

Artur Makutz

Gorica

Ozka ulica št. 1. — Via Stretta 1.

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času.

Prevzema naročila za vpeljavo stralovodov, tuli pozlačenih. Iz letuje pumpe za vodo. Priteha vpeljavo vode z cevmi vsake vrste.

V lastni zalogi ima stroje za zvezpljanje sodov iz cinkanega železa, škropilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sistavi); mehove za zvezpljanje grozdja raznih sistemov itd. itd.

Postrežba točna. — Cene zmerne.

RAZGLAS.

C. kr. priv. vzajemna zavarovalnica proti požaru in streli v Gradcu, vstanovljena leta 1828, naznanja slav. občinstvu, daje vstanovila svojo združnico

v Gorici, ulica Ponte nuovo štev. 11.

Koncem leta 1899. dosegla je ta zavarovalnica že 288,265 396 zavarovanj. — Zavaruje pod jako ugodnimi pogoji proti

požaru in streli

poslopja in pohištva, živino in poljske pridelke.

Najtopleje priporoča ta zavod ter daje pojasnila

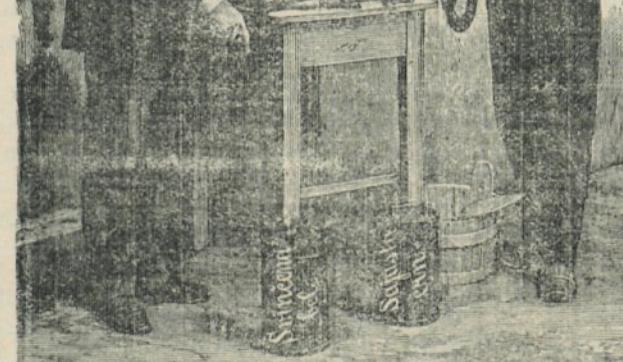
Okrajno zastopstvo v Gorici,

Vrtna ulica št. 14.

Mirodinica (drogerija)

v Tržni ulici

v poslopu okrožnega sodišča je bogato založena z blagom najboljše vrste ter more na drobno in debelo po skromnih cenah postreži kmetovalcem in obrtnikom, gospodarjem in gospodinjam in vsem zasebnikom. ki potrebujejo mirodinškega blaga,

Posebno se priporoča cerkevni oblasti, županstvo, uradom, šolskim vodstvom, društvom, javnim in privatnim zavodom, tvornicam, mojstrom, trgovcem, živinozdravnikom, pirotehnikom itd. — Priporoča zlasti barve suhe in oljnate, aniline in lesna barvila za obleko, bronza; pokosti (lake), sušilo, zamasko (kit), votlič, razne krede, cement portlandski, čopič, ščeti, oterace za noge, šablone, zamaške, gobе

imlo, sveče, vžigalice, petrolej; najfinje žveplo in bakrni vitrijol; cevi in druge reči iz kavčuka (galoše), razne soli, zdravilna zelišča, mineralne vode, cedilke, (gume), cerkveno kadilo in kot primesu dišeči storaks; razna čistila, gladila in mazila; prepase za kilo, obvezne in drugo kirurgično opravo, pogao za pse; toaletno milo in drugo lepidišče blago (perfumerije); potrebščine za fotografije itd.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim. — Sprejemanje denarnih vlog na vložne kujižice, na tekoči račun in na girokonto s 4½% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.

Promese k vsem žrebanjem.

Eskompt menjic najkulantnejše. — Borzna naročila.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, sreček, novcev, valut i. t. d. po naj-
kulantnejših pogojih.